

ginselen spreekt. We vragen: welk gezag? Het hare niet, het geestelijke. Dat geeft zij prijs, als zij naar dezen adviseur luistert, zich verre houdende van de dingen-van-den-dag.

Wij noemden artikel 36; wij willen ook de Dordtsche Leerregels doen spreken. Want deze hebben reeds lang geleden den droom verstoord, waarmee deze schrijver den geest onzer jongeren weer komt infecteeren, als hij schrijft:

„De erkenning over en weer (!) van de waarde van den godsdienst haalt weinig uit, het geloof in één God, dat ook onder niet-kerkelijken en zelfs onder heidenen zou worden gevonden, is daarentegen een overeenstemming (!) in overtuiging (!), welke niet alleen leiden kan tot een zekere verdraagzaamheid, maar die tevens de algemeen menschelijke (!) rechtsbeseffen verankert (!) in het bestaan van een levend Albestuurder”.

En, al vlecht de schrijver herhaalde adhaesiebetuigingen aan de antithese-gedachte in zijn betoog in, toch komt, nog wel in de „practische samenvatting” van zijn betoog, als conclusie dit voor den dag:

„Integendeel, behoort men alsdan (wanneer? K. S.) niet naar denkbeeldige scheidslijnen (tusschen rechts en links, K. S.) te zoeken (dat mag nooit, K. S.) DOCH (wat een tegenstelling, K. S.) zich op een gemeenschappelijke grondslag (tusschen rechts en links dus, K. S.) te plaatsen”.

Die „gemeenschappelijke grondslag” IS er dus, als puntje bij paaltje komt. Wij zien nu wat al die sympathiebetuigingen met de antithese-gedachte waard zijn geweest.

En omdat we geen ruimte meer hebben, willen we volgende week eens nagaan waarom dit alles luidt aan een de facto negeren van de gereformeerde belijdenis. Ieder voelt: het wordt hier meenens. K. S.

CORRECTIES.

In ons vorig nummer, bl. 253, kolom 1, regel 10 v.o. staat: en eigenlijke, Lees: het eigenlijke.

Zelfde bl., kolom 2, regel 10 v.o. staat: „een ander schrijver”. Lees: een of ander schrijver. K. S.

DE JONGSTE SCHORSING.

Ziehier de gronden voor de jongste schorsing:

„De classis Bolsward, in vergadering bijeen op Woensdag 23 April 1947, gehoord hebbend de mondelinge verklaring van ds C. v. d. Waal te Pingjum, dat hij niet kan instemmen met, noch zich conformeren aan de leerstellige uitspraken en de kerkrechtelijke beslissingen van de synode, overwegende, dat hij daarmede zijn belofte, afgelegd bij het ondertekeningsformulier, n.l.: dat hij zich zou onderwerpen aan het oordeel der meerdere vergaderingen, verbroken heeft; besluit ds van der Waal voor den tijd van drie maanden te schorsen in zijn ambt als dienaar des Woords, opdat hij zich alsnog bezinne en zich onderwerpe aan het oordeel der classis. En voorts: hiervan mededeeling te doen aan ds van der Waal, aan den kerkeraad der Geref. kerk te Pingjum-Zurich en aan al de classes der Geref. Kerken in Nederland.

POPULAIR-WETEN - SCHAPPELIJKE SCHEITSEN

OM HET HART DER REFORMATIE. XIII.

Het woord bevat alle beloften Gods, en het geloof neemt ze alle aan. De inhoud van het woord is Christus, de gansche Christus.....

Dr H. Bavinek.

HET GEBRUIK VAN DEN DOOP.

Bij de reformatoren speelt het geloovig gebruik van de altijd en overal waarachtige en ongeschonden en krachtadige sacramenten een groote rol. Zonder dit geloovig gebruik zijn de sacramenten den ontvangers daarvan tot geen enkel nut!

Ook Drukker spreekt over het gebruik van het sacrament. Maar juist dan komt zijn subjectivisme, zijn verschuiving van de belangstelling van den levenden God en diens woord naar den geloovige, met volle kracht openbaar. Drukker neemt n.l. bij de bespreking van deze vraag zijn uitgangspunt in den mensch. Hij gaat onderscheiden in onbegnadigden, onzekeren van hun staat, begnadigden, enz., en zegt dan wat zij in een bepaalde situatie zoal kunnen en moeten „doen”. Inderdaad het „doen” komt hier op den voorgrond. Het arminianisme heeft subjectivisten altijd te pakken! Ondanks hen zelf.

Wanneer de natuurlijke ouders van een kind „Godzalige” zijn, aldus Drukker, „zo kunnen zij van dien doop, welke zij met de Gemeente in hun eigen kind ontvangen, dezelfde nuttigheid trekken, welke ik even van de Gemeente (= de uitverkorenen) in het gemeen gemeld heb”¹⁾. Men lette er op: de „Gemeente” ontvangt den doop, de kinderen zonder meer niet! Dat

De classis spreekt den hartelijken wensch uit en bidt, dat de Koning der Kerk het daarheen moge leiden, dat ds van der Waal terugkeert van de dwaling zijns wegs.

Op last der classis,

Het Moderamen:

Drs A. M. VAN DER ZANDE, Praeses.

Ds J. P. ROZENDAL, Scriba.

Ds J. A. ALBERTS, Assessor”.

Het is maar verbeelding, zegt dr Dijk's Jongelingsblad, dat er „hiërarchie” is. Maar wat is ze dan wel? Beteekent het ondertekeningsformulier dat men alles, wat de kerk ooit zal vastleggen, zal aanvaarden? Dan hebben Kuyper, De Cock, Luther zich gruwelijk bezondigd. Hier schorst men, zonder te durven zeggen: hier is strijd met Gods Woord. Men constateert alleen verbreking van een (denkbeeldige) belofte.

K. S.

ONS ADVIES INZAKE DE VOLKSTELLING.

Zooals verleden week reeds opgemerkt werd, gevoelen de deputaten voor correspondentie met de Hooge Overheid, dat er, strikt genomen, bezwaren zijn tegen de manier, waarop onze kerken staan aangeduid op de formulieren voor de volkstelling. Ze zijn heel gewoon De Gereformeerde Kerken in Nederland, want ze hielden zich heel gewoon aan de bestaande confessie en kerkenordening, waarvan eerst een synode, en later een deel der kerkeraden, afgeveken zijn. Maar het Bureau, dat de volkstelling voorbereidt, heeft haar een naam gegeven, dien ze niet dragen. De toevoeging „onderhoudende art. 31 K.O.” is, zooals officieel aan de regering meegedeeld is, alleen maar een postale aanduiding. In de invulformulieren voor de a.s. volkstelling op 31 Mei a.s. wordt des ondanks door het Centraal Bureau van Statistiek de navolgende onderscheiding gemaakt:

Gereformeerde Kerken in Nederland (Ger. K.)

Gereformeerde Kerken (onderhoudende art. 31 K.O.) (Ger. K. (art. 31)).

Met de laatste kerkelijke groepeerings worden kennelijk onze Kerken bedoeld.

Gemelde onderscheiding werd geheel buiten voor kennis en overleg met Deputaten gemaakt.

Daar het praktisch ondoenlijk was alsnog wijziging in de gemaakte onderscheiding te maken, hebben Deputaten zich tot de Ministers van Binnenlandsche Zaken en van Justitie, alsmede tot het Centraal Bureau voor Statistiek gewend, o.m. met de volgende mededeeling:

- dat onze Kerken, zooals reeds eerder aan de Hooge Overheid bekend gemaakt, pretendeeren te zijn „De Gereformeerde Kerken in Nederland”;
- dat onze Kerken niet wenschen mede te werken door deze volkstelling een precedent te scheppen, waardoor zij een officiële naams-toevoeging of wijziging zouden verkrijgen;
- dat zij aan de Kerken zouden adviseeren, haar leden te verzoeken bij 't invullen hunner kerkelijke gezind-

hangt er van af of ze uitverkoren zijn.

Wanneer „Godzalige ouders omtrent hun eigen staat duister” zijn, kunnen zij „met volle vrijmoedigheid op de belofte aan de heilige Gemeente gedaan, hun kind laten doopen”²⁾. Hoe het mogelijk is, dat menschen, die in duisternis leven, die dus „het geloof” niet „oefenen”, „met volle vrijmoedigheid” — deze moet toch zeker zijn een vrijmoedigheid „des geloofs” — hun kind kunnen laten doopen, maakt Drukker niet duidelijk. Het zal ook wel heel moeilijk gaan!

„Durven zij (de ouders) niet denken, dat zij erfgenenam der belofte zijn”, dan is er toch ook voor hen nog wel heel wat te doen; zij kunnen „volkomen zeker zijn (!), dat God aan zijne heilige Gemeente de belofte gedaan heeft, en dezelve aan de Gemeente in dit hun kind konde vervullen, zij mogen met volle vrijmoedigheid in onderwerping voor dit kind bidden”³⁾. Weer rijst de vraag: „kunnen” menschen, die niet durven denken, dat zij „erfgenenam” der belofte zijn, inderdaad „volkomen zeker” zijn, dat God zijn belofte aan de Gemeente gaf? Bovendien wat voor troost en zekerheid geeft het, dat God aan zijn Gemeente (= de uitverkorenen) de belofte gaf? „Het is niet genoeg”, zegt Calvijn, „het Woord in het algemeen te hebben, indien wij niet weten, dat het voor ons is bestemd... dit wordt voor de zekerheid des geloofs noodzakelijk vereischt, dat ieder voor zich in zijn ziel geprent hebbe, dat hij begrepen is onder het getal dergenen, die God (met de belofte) aanspreekt”⁴⁾.

Zijn de ouders „onbegnadigd”, ouders, „die in de uitwendige gestalte der kerk verkeerden”, dan hebben zij toch ook nog wat. Want zij hebben dan „mede eene onwaardeerbare nuttigheid van den kinderdoop, schoon zij voor hun hoofd geen lot noch deel hebben in het woord der belofte”. Want hun gedoopte kinderen behooren „tot diegene waaromtrent God aan zijne Gemeente de dierbaarste beloften heeft gedaan”⁵⁾.

¹⁾ p. 6; ²⁾ p. 6.

³⁾ Calvijn op Hand. 2:39. ⁴⁾ p. 7.

heid te vermelden Ger. K. (art. 31), doch zulks uitsluitend om het werk van het Centraal Bureau voor de Statistiek technisch te doen slagen en in de wetenschap, dat een wijziging praktisch niet meer uitvoerbaar is;

- dat onze Kerken door deze onderscheiding niets wenschen geprejudiceerd te zien ten aanzien van den officiële naam onzer Kerken, doch deze beschouwen als een uitsluitend voor het doel der volkstelling gemaakte eenmalige administratieve onderscheiding.

Deputaten verzoeken, dat de kerkeraden aan de gemeenten bij herhaling afkondiging doen van het bovenstaande, althans van het advies voor de invulling (Ger. K. (art. 31)).

Er zou in zichzelf veel voor te zeggen zijn, indien het wel doenlijk was, eenvoudig in te vullen: Geref. Kerken. Maar nu we door het Centraal Bureau voor een voldongen feit gesteld zijn, zou het eenige gevolg zijn: verwarring. Een verwarring, die — naar ons bleek — allerlei andere onaangename en schadelijke gevolgen zou meebrengen ook voor de plaatselijke kerken zelf.

Nu mag men niet om de gevolgen iets doen, dat men eigenlijk verkeerd vindt.

Maar door te schrijven aan de Ministers van Justitie en van Binnenlandsche Zaken, en ook aan het Centraal Bureau, hebben deputaten er voor gezorgd, dat de schijn van prijsgeving van ons standpunt is weggenomen.

De weg staat dus wat dat betreft open.

En daarom mogen wij thans aan de kerkeraden vragen: wilt bij herhaling onze kerkleden van den kansel op een en ander wijzen, opdat de onaangename gevolgen uitblijven. De invulling moet niet worden overgelaten aan de ambtenaren doch door onze kerkleden zelf geschieden. K. S.

THEOLOGISCHE HOOGESCHOOL.

ENKELE OPMERKINGEN OVER DE JAARLIJSCHE CONTRIBUTIES.

In 1946 heeft de „Stichting voor de Financiële Verzorging van de Opleiding tot den Dienst des Woords in de Gereformeerde Kerken in Nederland (Vrijgemaakt naar art. 31 K.O.)” de organisatie voor de jaarlijkse bijdragen voor onze Theologische Hoogeschool ter hand genomen, overeenkomstig de besluiten van de in Groningen gehouden Synode der Kerken.

Er is heel wat werk verzet. In iedere plaats werd een correspondent of plaatselijk comité benoemd, er werden contribuanten geworven en de kwitanties zijn geïnd.

Het Bestuur der Stichting mag met dankbaarheid constateeren, dat in bijna elke gemeente deze voor de Theologische Hoogeschool zoo belangrijke zaak met ijver is aangepakt en dat God ook dezen arbeid rijk gezegend heeft. Binnenkort hopen we van het resultaat een overzicht te kunnen geven.

Correspondenten en comité's zeggen

Hoe deze ouders die „onwaardeerbare nuttigheid” werkelijk kunnen hebben en waarin de concrete inhoud van „die dierbaarste beloften” voor hun gedoopte kinderen, hoofd voor hoofd, bestaat, vernemen we weer niet. Deze ouders worden voorts „onder de verbintenis gebracht, om elk van hunne gedoopte kinderen aan te merken als een goed van de geheele Gemeente, hetwelk het merkteken en zegel van God draagt, dat God in deszelfs ligchaam aan de Gemeente gegeven heeft, om hetzelfde zorgvuldig op te voeden en te laten onderwijzen, en om toe te zien, dat zij het door geene voorbeelden, daden of verzuiming mishandelden”⁶⁾. Dit lezende moeten we weer vragen: hoe kunnen „onbegnadigde” menschen, die toch immers den Geest niet hebben, dit alles doen, ja, hoe kunnen zij dit ook maar verstaan en... hoe kan de kerk hen dit alles laten beloven?

Eenzelfde procedé als Drukker toepast bij het geven van richtlijnen voor het gebruik van den doop door de ouders, volgt hij ook ten opzichte van de kinderen.

Zijn de kinderen nog „onmondigen, die met den doop niet werken kunnen, hebben ze onbegnadigde ouders”, dan worden zij „door den doop der gansche Gemeente aanbevolen om op het zegel, dat zij in deze kinderen ontvangen, ook voor derzelve te pleiten, zich hun welzijn als haar eigen aan te trekken, en voor hun zorg te dragen”⁷⁾. Weer moet men, dit lezende, vragen: Waarop grondt zich dit pleiten? Waarop mag en kan het zich gronden? Niemand weet toch immers of de beloften aan die kinderen werkelijk toekomen!

Wanneer een gedoopt kind „tot jaren van onderscheid gekomen en onbegnadigd” is, dan kan het natuurlijk „niet denken, dat zijn doop een zegel voor hem zoude zijn, dat aan hem gegeven is tot een middel ter bekeering, het behoeft zich om het geloof zijner ouders en voorouders niet te bekommeren, schoon zelfs als zijne ouders en voorouders onbekeerd zijn,

⁶⁾ p. 7; ⁷⁾ p. 7.

¹⁾ p. 6.